

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

**ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2022-23
Β΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 16 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2023
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ (Α΄ ΣΕΙΡΑ)**

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Β024

**ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ
ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ**

ΟΚΤΩ (8) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ 1

i. Σύμφωνα με το οικονομικό κύκλωμα το κράτος:

- α) Πληρώνει φόρους.
- β) Προσφέρει παραγωγικούς συντελεστές στα νοικοκυριά.
- γ) Επιβάλλει φόρους και προβαίνει σε δαπάνες.**
- δ) Εισπράττει δαπάνες.

ii. Χαρακτηριστικό της Ελεύθερης Οικονομίας είναι:

- α) Κληρονομική Διαδοχή.
- β) Οικονομική ελευθερία.**
- γ) Κρατική πρωτοβουλία.
- δ) Κεντρικός προγραμματισμός.

iii. Η Αμοιβή της επιχειρηματικότητας είναι:

- α) Ο μισθός.
- β) Ο τόκος.
- γ) Το ενοίκιο.
- δ) Το κέρδος.**

iv. Όσο προοδεύει και αναπτύσσεται μία χώρα, παρατηρείται μετατόπιση εργατικού δυναμικού από:

- α) Τον πρωτογενή και τριτογενή τομέα προς τον δευτερογενή τομέα.
- β) Τον τριτογενή τομέα προς τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα.
- γ) Τον πρωτογενή τομέα προς τον δευτερογενή και τριτογενή τομέα.**
- δ) Τον δευτερογενή και τριτογενή προς τον πρωτογενή τομέα.

v. Η επιχείρηση Α παράγει 100 σακάκια με 20 εργάτες. Η παραγωγικότητα της επιχείρησης Α είναι:

- α) 4 σακάκια ανά εργάτη
- β) 5 σακάκια ανά εργάτη**
- γ) 20 σακάκια ανά εργάτη
- δ) 100 σακάκια ανά εργάτη.

i) **γ** - Κεφάλαιο 1 - Ενότητα 1.6 Οικονομικό κύκλωμα, σελ.21

ii) **β** - Κεφάλαιο 1 – Ενότητα 3 Οικονομικά Συστήματα, σελ.14

iii) **δ** - Κεφάλαιο 3 - Ενότητα 4 Συντελεστές παραγωγής, σελ.60

iv) **γ** - Κεφάλαιο 3 - Ενότητα 3 Μετατόπιση Εργατικού Δυναμικού, σελ.56

v) **β** - Κεφάλαιο 3 - Ενότητα 5 Έννοια της Παραγωγικότητας, σελ. 62

(5x2μ=Μονάδες 10)

ΕΡΩΤΗΣΗ 2

α) Ο κυριότερος δείκτης του βιοτικού επιπέδου μιας χώρας είναι το κατά κεφαλήν εισόδημα.

$$\text{Κατά Κεφαλήν Εισόδημα} = \frac{\text{Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν}}{\text{Πληθυσμός της χώρας}}$$

(4x1μ=Μονάδες 4)

β) Τρεις από τους πιο κάτω δείκτες:

- Η κατανομή του Εθνικού Εισοδήματος
- Τα κοινωνικά αγαθά και υπηρεσίες
- Ο ελεύθερος χρόνος
- Το περιβάλλον
- Η πολιτική ευημερία
- Ο εθελοντισμός
- Η εργασιακή ευημερία
- Ο πολιτισμός.

(3x1μ=Μονάδες 3)

Κεφάλαιο 2 - Ενότητα 3, Βιοτικό επίπεδο, σελ.33-35

ΕΡΩΤΗΣΗ 3

- α) **Ορθό** – Κεφάλαιο 6, Ενότητα 4 Μορφές και είδη χρήματος σελ.167
β) **Λάθος** – Κεφάλαιο 1, Ενότητα 6 Οικονομικό κύκλωμα σελ.22
γ) **Ορθό** – Κεφάλαιο 3, Ενότητα 4 Έννοια της παραγωγικότητας σελ.61
δ) **Ορθό** - Κεφάλαιο 1, Ενότητα 3 Οικονομικά Συστήματα, σελ.14
ε) **Λάθος** – Κεφάλαιο 1, Ενότητα 1 Οικονομικό πρόβλημα, σελ.7

(5x2μ=Μονάδες 10)

ΕΡΩΤΗΣΗ 4

1. Κατασκευές δρόμων	1. Δ
2. Εμπόριο	2. Τ
3. Αλιεία (το ψάρεμα)	3. Π
4. Βιομηχανία	4. Δ
5. Εταιρείες Μεταφορών	5. Τ
6. Νοσοκομεία	6. Τ
7. Βιοτεχνία ενδυμάτων	7. Δ
8. Μελισσοκομία	8. Π
9. Δημόσιες υπηρεσίες	9. Τ
10. Εκπαίδευση	10. Τ

(10x1μ=Μονάδες 10)

Κεφάλαιο 3 - Ενότητα 2, Κλάδοι και Τομείς της Παραγωγής, σελ.53-54

ΕΡΩΤΗΣΗ 5

Ο κορεσμός είναι η πλήρης ικανοποίηση της ανάγκης.

Ο κορεσμός μπορεί να είναι προσωρινός, όταν η ανάγκη επανεμφανίζεται σύντομα ή οριστικός, όταν η ανάγκη δεν επανεμφανίζεται για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα.

(3x2μ=Μονάδες 6)

Κεφάλαιο 4- Ενότητες 1.2. Ιδιότητες και δημιουργία αναγκών σελ. 88

ΕΡΩΤΗΣΗ 6

α)

Ποσότητα αγαθού	Αγαθό Χ		Αγαθό Ψ	
	M _{ux}	MU _x /P _x	MU _ψ	MU _ψ /P _ψ
0	-	-	-	-
1	40	40/2=20	72	72/2=36
2	32	32/2=16	54	54/2=27
3	20	20/2=10	32	32/2=16
4	0	0	12	12/2= 6
5	(6)	6/2=(3)	0	0
6	(10)	10/2=(5)	(8)	8/2= (4)

Πρέπει να ισχύουν οι δύο προϋποθέσεις ή συνθήκες ισορροπίας:

Με βάση τις συνθήκες ισορροπίας:

1. Ισο-οριακή Αρχή $\frac{MU_x}{P_x} = \frac{MU_\psi}{P_\psi} = 16$

2. Εισοδηματικός Περιορισμός

$$P_x \cdot Q_x + P_\psi \cdot Q_\psi = Y$$

$$(\text{€}2 \times 2) + (\text{€}2 \times 3) = 4+6=\text{€}10$$

Επομένως, ο μόνος συνδυασμός που ικανοποιεί ταυτόχρονα και τις δύο προϋποθέσεις/συνθήκες ισορροπίας είναι:

$Q_x = 2$ μονάδες

$Q_\psi = 3$ μονάδες

(18x0,5μ=Μονάδες 9)

β) Θα αγοράσει 4 μονάδες Χ και 5 μονάδες Ψ, δηλαδή θα καταναλώσει από κάθε αγαθό την ποσότητα που αντιστοιχεί στο σημείο κορεσμού ή εκεί όπου μεγιστοποιείται η συνολική του χρησιμότητα ή μηδενίζεται η οριακή χρησιμότητα, δηλαδή η ανάγκη του ικανοποιείται πλήρως

(4x0,5μ=Μονάδες 2)

Κεφάλαιο 4- Ενότητα 3.5. Ισορροπία του καταναλωτή σελ. 95-100

ΕΡΩΤΗΣΗ 7

Έτος	Κόστος Καλαθιού €	Δείκτης Τιμών Καταναλωτή(ΔΤΚ) Μονάδες	Ρυθμός Πληθωρισμού %
2018 (έτος βάσης)	50.000	100	-
2019	55.000	110	10
2020	60.000	120	9,09
2021	57.500	115	-4,17

$$\alpha) \text{ Δείκτης τιμών καταναλωτή} = \frac{\text{Κόστος καλαθιού τρέχοντος έτους}}{\text{Κόστος καλαθιού του έτους βάσης}} \times 100$$

$$\text{Ρυθμός πληθωρισμού} = \frac{\text{ΔΚΤ τρέχοντος έτους} - \text{ΔΚΤ προηγούμενου έτους}}{\text{ΔΚΤ προηγούμενου έτους}} \times 100$$

2018: Έτος βάσης ΔΤΚ = 100 μονάδες

$$\text{2019 Ρυθμός πληθωρισμού} \quad \text{ΡΠ2019} = \frac{\text{ΔΚΤ 2019} - \text{ΔΚΤ2018}}{\text{ΔΤΚ2018}} \times 100$$

$$10 = \frac{\text{ΔΚΤ 2019} - 100}{100} \times 100 \quad \text{ΔΤΚ2019} - 100 = 10 \quad \text{ΔΤΚ 2019} = 110$$

$$\text{ΔΤΚ2019} = \frac{\text{Κόστος καλαθιού 2019}}{\text{Κόστος καλαθιού 2018}} \times 100 \quad 110 = \frac{\text{Κόστος καλαθιού 2019}}{50.000} \times 100$$

$$\text{Κόστος Καλαθιού 2019} = \frac{50.000 \times 110}{100} = 55.000$$

$$\text{2020 Ρυθμός πληθωρισμού} \quad \text{ΡΠ2020} = \frac{\text{ΔΚΤ 2020} - \text{ΔΚΤ2019}}{\text{ΔΤΚ2019}} \times 100$$

$$\text{ΡΠ2020} = \frac{120 - 110}{110} \times 100 = \frac{10 \times 100}{110} = 9.09$$

$$\text{2021 Ρυθμός πληθωρισμού} \quad \text{ΡΠ2021} = \frac{\text{ΔΚΤ 2021} - \text{ΔΚΤ2020}}{\text{ΔΤΚ2020}} \times 100$$

$$\text{ΡΠ2021} = \frac{115 - 120}{120} \times 100 = \frac{-5 \times 100}{120} = -4,17$$

(τύποι 2x2μ=Μονάδες 4)
(Υπολογισμοί 6x1μ=Μονάδες 6)

β) Σημαίνει ότι το γενικό επίπεδο τιμών το 2020 αυξήθηκε κατά 20 μονάδες ή κατά 20% από το έτος βάσης 2018.

(4x1μ=Μονάδες 4)

Κεφάλαιο 6 - Ενότητα 5, Δείκτης Τιμών Καταναλωτή
και Ενότητα 6.2 Μέτρηση του Πληθωρισμού, σελ.169-178

ΕΡΩΤΗΣΗ 8

α. Το φαινόμενο αυτό είναι ο Πληθωρισμός

(2x1μ=Μονάδες 2)

β. Ο πληθωρισμός επιβαρύνει ιδιαίτερα τους σταθερά αμειβόμενους, δηλαδή τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους, των οποίων ο μισθός δεν αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με τον ρυθμό αύξησης των τιμών

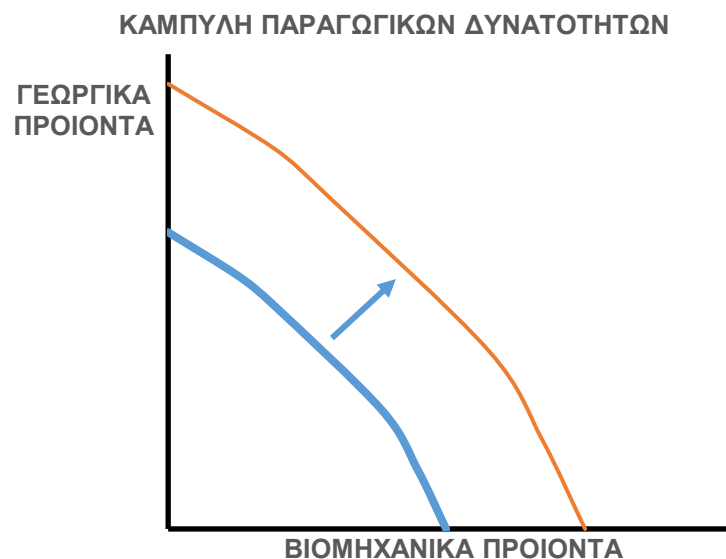
Συγκεκριμένα, με την αύξηση του γενικού επιπέδου των τιμών το πραγματικό εισόδημα των καταναλωτών μειώνεται (ή δεν μπορούν να αγοράσουν την ίδια ποσότητα αγαθών που μπορούσαν πριν την εμφάνιση του πληθωρισμού).

(4x1μ=Μονάδες 4)

Κεφάλαιο 6 - Ενότητα 6. Έννοια του πληθωρισμού σελ174
και Ενότητα 6.4 Συνέπειες του πληθωρισμού , σελ.184

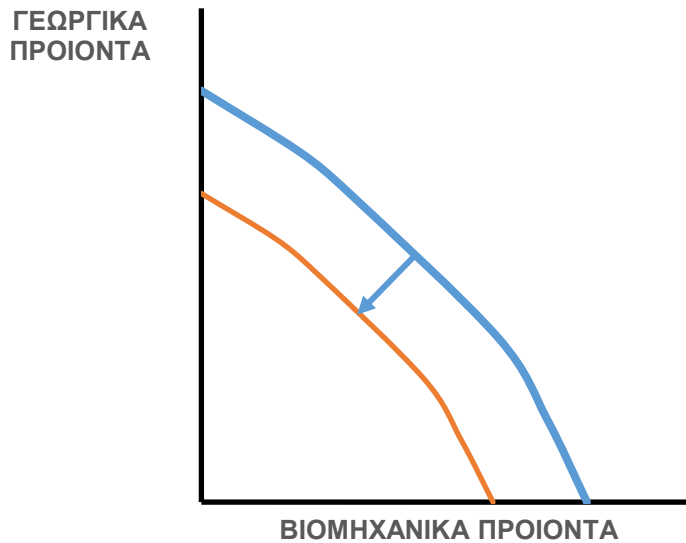
ΕΡΩΤΗΣΗ 9

α) Η ΚΠΔ μετακινείται προς τα δεξιά. ή Οικονομική Μεγέθυνση ή αυξάνει τα όρια των παραγωγικών δυνατοτήτων της οικονομίας.



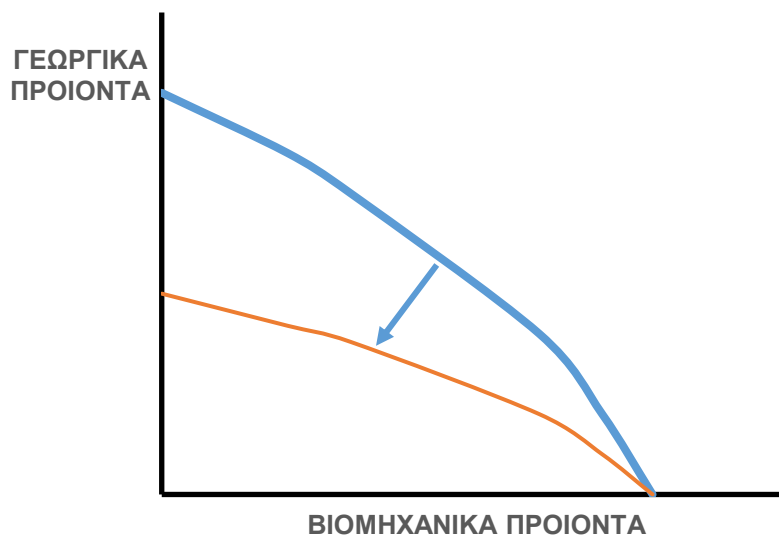
β) Η ΚΠΔ μετακινείται προς τα αριστερά ή Οικονομική οπισθοδρόμηση ή μειώνει τα όρια των παραγωγικών δυνατοτήτων της οικονομίας.

ΚΑΜΠΥΛΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ



- γ) Η ΚΠΔ δεν επηρεάζεται καμία μεταβολή. Πάνω στην καμπύλη η ανεργία είναι μηδέν (ή όλοι οι συντελεστές παραγωγής απασχολούνται πλήρως). Ο εφικτός συνδυασμός θα πλησιάσει περισσότερο προς τους μέγιστους συνδυασμούς, δηλαδή, προς την ΚΠΔ.
- δ) Μειώνεται η ποσότητα παραγωγής μόνο των γεωργικών προϊόντων, με αποτέλεσμα η ΚΠΔ να μετακινηθεί μόνο κατά μήκος του άξονα των γεωργικών προϊόντων.

ΚΑΜΠΥΛΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ



(Αιτιολόγηση 8x0,5μ=Μονάδες 4)
(Καμπύλες 3x1μ=Μονάδες 3)
(Ονομασία αξόνων 2x0,5=Μονάδα1)

Κεφάλαιο 3 - Ενότητα 6, Παραγωγικές δυνατότητες της οικονομίας, σελ.64-68

ΕΡΩΤΗΣΗ 10

Συνδυασμοί Παραγωγής	Αγαθό Ω	Αγαθό Ζ	Κόστος ευκαιρίας αγαθού Ω (σε μονάδες αγαθού Ζ)
A	0	640	-
B	40	600	1
Γ	80	480	3
Δ	120	280	5
E	160	0	7

α) Κόστος ευκαιρίας αγαθού Ω (σε μονάδες αγαθού Ζ) = $\frac{\text{Θυσία αγαθού Ζ}}{\text{Αύξηση αγαθού Ω}}$

$$\text{ή } KE_{\Omega} = \frac{\Delta Z}{\Delta \Omega}$$

Σημείο στο συνδυασμό A: -

$$\text{Σημείο στο συνδυασμό B: } 1 = \frac{640-x}{40-0} \rightarrow x=640-40 \rightarrow X=600$$

$$\text{Σημείο στο συνδυασμό Δ: } = \frac{200}{40} = 5$$

$$\text{Σημείο στο συνδυασμό E: } = \frac{280}{40} = 7$$

(Τύπος 1x2μ=Μονάδες 2)
(Σημεία στον Πίνακα 5x1μ=Μονάδες 5)

β. Το κόστος ευκαιρίας αυξάνεται καθώς αυξάνεται η παραγωγή του άλλου αγαθού. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι συντελεστές παραγωγής δεν είναι όλοι εξίσου κατάλληλοι για την παραγωγή όλων των αγαθών.

(3x1μ=Μονάδες 3)

Κεφάλαιο 3 - Ενότητα 7, Έννοια του Κόστους Ευκαιρίας, σελ.69-72

ΕΡΩΤΗΣΗ 11

Καθώς αυξάνεται η κατανάλωση ενός αγαθού επέρχεται βαθμιαίος κορεσμός της ανάγκης, με αποτέλεσμα η οριακή χρησιμότητα να μειώνεται συνεχώς, δηλαδή ο ρυθμός με τον οποίο αυξάνεται η συνολική χρησιμότητα.

(3x2μ=Μονάδες 6)

Κεφάλαιο 4- Ενότητες 3.4- Νόμος της φθίνουσας οριακής χρησιμότητας σελ. 95

ΕΡΩΤΗΣΗ 12

Δύο λειτουργίες από τις πιο κάτω:

- α) Μέσο ανταλλαγής των αγαθών.**
- β) Μονάδα μέτρησης.**
- γ) Μέσο διατήρησης της αξίας.**
- δ) Μέσο σύναψης και εξόφλησης χρέους.**

(2x1μ=Μονάδες 2)

Κεφάλαιο 6 – Ενότητα 2 - Έννοια και Λειτουργίες του Χρήματος σελ. 165

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ 100

ΤΕΛΟΣ